

Правління Національного банку України

Р І Ш Е Н Н Я

Київ

22 липня 2025 року

№ 244-рш

Про застосування до КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ “МЕНЧУЛ” заходу впливу у вигляді віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних та відкликання ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки

Розглянувши пояснювальну записку Департаменту нагляду за небанківськими надавачами фінансових послуг від 15 липня 2025 року № В/21-0012/88854, складену за результатами здійснення Національним банком України безвиїзного нагляду за діяльністю КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ “МЕНЧУЛ” [ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – код за ЄДР) 26527897; місцезнаходження: Україна, 90400, Закарпатська область, Хустський район, місто Хуст, вулиця Карпатської Січі, будинок 41] (далі – КС “МЕНЧУЛ”), що здійснює діяльність на підставі стандартної ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки з правом надання коштів та банківських металів у кредит і залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, Правління Національного банку України зазначає таке.

Відповідно до частини першої статті 38 Закону України “Про кредитні спілки” (далі – Закон про кредитні спілки) Національний банк України встановлює для кредитної спілки пруденційні нормативи з урахуванням розміру, значимості кредитної спілки, складності, обсягів, видів, характеру здійснюваних кредитною спілкою операцій, організаційної структури кредитної спілки та ризиків, притаманних її діяльності.

Згідно з частиною другою статті 38 Закону про кредитні спілки кредитні спілки зобов’язані дотримуватися пруденційних нормативів, зокрема щодо: достатності капіталу першого рівня та достатності регулятивного капіталу, які визначаються без урахування рівня ризику за активами та позабалансовими зобов’язаннями; розміру комбінованого буфера капіталу; ліквідності; концентрації кредитного ризику; лімітів кредитування пов’язаних осіб.

Відповідно до пункту 182 глави 14 розділу II Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 (зі змінами) (далі – Положення № 199), небанківська фінансова установа (крім страховиків), яка отримала ліцензію, зобов’язана протягом строку дії ліцензії та до повного виконання зобов’язань за

договорами з надання фінансових послуг забезпечувати дотримання пруденційних вимог, установлених законодавством України з питань регулювання ринків фінансових послуг.

Пруденційні нормативи та пруденційні вимоги, а також порядок їх визначення встановлюються Положенням про порядок регулювання діяльності кредитних спілок в Україні, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 02 лютого 2024 року № 14 (зі змінами) (далі – Положення № 14).

За результатами аналізу даних звітності КС “МЕНЧУЛ” за січень та лютий 2025 року, поданих КС “МЕНЧУЛ” до Національного банку України через вебпортал <https://portal.bank.gov.ua> Національного банку України згідно з Правилами складання та подання звітності учасниками ринку небанківських фінансових послуг до Національного банку України, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 25 листопада 2021 року № 123 (зі змінами) (далі – Правила № 123), у вигляді файлів з показниками звітності виявлено:

недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативного значення нормативу достатності регулятивного капіталу (Н1). Так, співвідношення регулятивного капіталу КС “МЕНЧУЛ” та сумарної балансової вартості активів, зважених за ступенем кредитного ризику, і позабалансових зобов’язань КС “МЕНЧУЛ”, зменшених на величину непокритого кредитного ризику на звітну дату 01 лютого 2025 року становило 4,67 %, на звітну дату 01 березня 2025 року – 1,35 % за нормативного значення не менше ніж 7%, встановленого в пункті 51 глави 6 розділу III Положення № 14;

недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативного значення нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2). Так, співвідношення капіталу першого рівня КС “МЕНЧУЛ” та загального обсягу ризику на звітну дату 01 лютого 2025 року становило 4,67%, на звітну дату 01 березня 2025 року – 1,35%, за нормативного значення не менше ніж 5%, встановленого в пункті 54 глави 7 розділу III Положення № 14.

Крім того, за результатами аналізу вищезазначених даних звітності КС “МЕНЧУЛ” Національний банк України виявив:

недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативного значення нормативу максимального розміру кредитного ризику (Н3). Так, співвідношення суми залишку всіх зобов’язань одного члена, групи членів КС “МЕНЧУЛ” або іншої кредитної спілки та всіх фінансових зобов’язань, наданих КС “МЕНЧУЛ” таким членам або іншій кредитній спілці, і регулятивного капіталу на звітну дату 01 лютого 2025 року становило 76,86%, на звітну дату 01 березня 2025 року – 259,30% за нормативного значення не більше ніж 20%, встановленого в підпункті 1 пункту 64 глави 9 розділу III Положення № 14;

недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативного значення нормативу великих кредитних ризиків (Н4). Так, співвідношення суми всіх великих кредитних

ризиків та регулятивного капіталу КС “МЕНЧУЛ” на звітну дату 01 лютого 2025 року становило 1 351,51%, на звітну дату 01 березня 2025 року – 5 441,14% за нормативного значення не більше ніж 200%, встановленого в пункті 70 глави 10 розділу III Положення № 14.

Також КС “МЕНЧУЛ” не подавала до Національного банку України інформації про порушення пруденційних нормативів відповідно до пункту 5 частини третьої статті 32 Закону про кредитні спілки, згідно з яким кредитна спілка впродовж 10 робочих днів зобов’язана надати Національному банку України інформацію про порушення пруденційних нормативів та буферів капіталу, встановлених нормативно-правовими актами Національного банку України.

Таким чином, КС “МЕНЧУЛ” порушила вимоги законодавства України з питань регулювання ринків небанківських фінансових послуг, а саме: пункту 1 частини другої статті 38 Закону про кредитні спілки, пункту 182 глави 14 розділу II Положення № 199, пункту 51 глави 6 та пункту 54 глави 7 розділу III Положення № 14.

Крім того, КС “МЕНЧУЛ” порушила вимоги пункту 5 частини третьої статті 32, пункту 4 частини другої статті 38 Закону про кредитні спілки, підпункту 1 пункту 64 глави 9 та пункту 70 глави 10 розділу III Положення № 14.

Зважаючи на наведене вище, відповідно до частини першої статті 57 Закону України “Про Національний банк України”, частини дев’ятої статті 23 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, абзацу першого частини четвертої статті 43 Закону про кредитні спілки, пункту 12 розділу III Положення про здійснення безвиїзного нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 14 грудня 2023 року № 162 (зі змінами) (далі – Положення № 162), Національний банк України в листі від 16 квітня 2025 року № 21-0007/29272 (далі – Вимога) вимагав від КС “МЕНЧУЛ” протягом 3 (трьох) робочих днів із дня направлення Вимоги надати Національному банку України у формі та спосіб, з дотриманням інших вимог, визначених у пунктах 16, 17, 19–22 розділу III Положення № 162, інформацію / пояснення щодо обставин та причин виникнення порушення пруденційних нормативів, зазначених у пункті 2 Вимоги, та інформацію / пояснення щодо причин неподання КС “МЕНЧУЛ” повідомлення про порушення пруденційних нормативів протягом січня-лютого 2025 року, іншу інформацію / заперечення (за потреби).

Вимогу надіслано на електронну адресу КС “МЕНЧУЛ” ks04menchul@gmail.com для здійснення офіційної комунікації з Національним банком України, зазначену в Державному реєстрі фінансових установ (далі – ДРФУ) (доставлено 17 квітня 2025 року).

КС “МЕНЧУЛ” у відповідь на Вимогу в листі від 21 квітня 2025 року № 23/25 до Національного банку України надала пояснення, згідно з якими: “До порушення зазначених у Вимозі пруденційних нормативів призвели ряд

факторів, а саме необхідність доформування РОКЗ за кредитами, наданими членам КС та РОКЗ за нарахованими процентами за наданими кредитами членам КС в січні 2025 року через підвищення нормативів резервування з 01 січня 2025 року, а також погіршення якості кредитного портфеля спілки протягом першого кварталу 2025 року. Причиною погіршення якості кредитного портфеля є погіршення платоспроможності позичальників, що є характерним сезонним явищем у першому кварталі кожного року.”.

Також КС “МЕНЧУЛ” зазначила, що “причиною неподання кредитною спілкою повідомлення про порушення пруденційних нормативів протягом січня-лютого 2025 року є те, що дана вимога законодавства була помилково пропущена та не виконана”.

КС “МЕНЧУЛ” повідомила, “що кредитна спілка працює над аналізом причин, що привели до порушення пруденційних нормативів та над їх усуненням, зокрема, працює над питанням покращення якості кредитного портфелю в першу чергу”.

Разом з тим такі пояснення КС “МЕНЧУЛ” підтверджують факт недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативних значень нормативів достатності регулятивного капіталу (Н1), достатності капіталу першого рівня (Н2), а також максимального розміру кредитного ризику (Н3), великих кредитних ризиків (Н4).

Надалі, за даними звітності КС “МЕНЧУЛ” за березень, квітень та травень 2025 року, поданими КС “МЕНЧУЛ” до Національного банку України через вебпортал <https://portal.bank.gov.ua> Національного банку України згідно з Правилами № 123 у вигляді файлів із показниками звітності, встановлено:

недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативного значення нормативу достатності регулятивного капіталу (Н1). Так, співвідношення регулятивного капіталу КС “МЕНЧУЛ” та сумарної балансової вартості активів, зважених за ступенем кредитного ризику, і позабалансових зобов’язань КС “МЕНЧУЛ”, зменшених на величину непокритого кредитного ризику, на звітні дати 01 квітня 2025 року, 01 травня 2025 року та 01 червня 2025 року становило 0% за нормативного значення не менше ніж 7%, встановленого в пункті 51 глави 6 розділу III Положення № 14;

недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативного значення нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2). Так, співвідношення капіталу першого рівня КС “МЕНЧУЛ” та загального обсягу ризику на звітні дати 01 квітня 2025 року, 01 травня 2025 року та 01 червня 2025 року становило 0% за нормативного значення не менше ніж 5%, встановленого в пункті 54 глави 7 розділу III Положення № 14.

Крім того, за результатами аналізу вищенаведених даних звітності КС “МЕНЧУЛ” Національний банк України виявив:

недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативного значення нормативу максимального розміру кредитного ризику (Н3). Так, співвідношення суми

залишку всіх зобов'язань одного члена, групи членів КС “МЕНЧУЛ” або іншої кредитної спілки та всіх фінансових зобов'язань, наданих КС “МЕНЧУЛ” таким членам або іншій кредитній спілці, і регулятивного капіталу на звітну дату 01 квітня 2025 року становило 17 465 005%, на звітну дату 01 травня 2025 року – 16 958 933%, на звітну дату 01 червня 2025 року – 16 458 933% за нормативного значення не більше ніж 20%, встановленого в підпункті 1 пункту 64 глави 9 розділу III Положення № 14;

недотримання КС “МЕНЧУЛ” нормативного значення нормативу великих кредитних ризиків (Н4). Так, співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків та регулятивного капіталу КС “МЕНЧУЛ” на звітну дату 01 квітня 2025 року становило 368 745 223%, на звітну дату 01 травня 2025 року – 330 447 868%, на звітну дату 01 червня 2025 року – 284 519 688% за нормативного значення не більше ніж 200%, встановленого в пункті 70 глави 10 розділу III Положення № 14.

Станом на дату прийняття цього рішення КС “МЕНЧУЛ” не подала до Національного банку України повідомлення про самостійне усунення КС “МЕНЧУЛ” виявлених порушень з інформацією про заходи, ужиті для усунення порушень, та документами (їх копіями), що підтверджують усунення порушень щодо недотримання нормативів достатності регулятивного капіталу (Н1), достатності капіталу першого рівня (Н2), а також максимального розміру кредитного ризику (Н3) та великих кредитних ризиків (Н4), що з урахуванням пункту 19 глави 6 розділу II Положення про застосування Національним банком України коригувальних заходів, заходів раннього втручання, заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 25 грудня 2023 року № 183 (зі змінами) (далі – Положення № 183), свідчить про їх неусунення.

Факт порушення КС “МЕНЧУЛ” зазначених вимог законодавства України, що регулює діяльність на ринку фінансових послуг, зафіксовано в Довідці про порушення від 06 травня 2025 року № В/21-0012/58181 (далі – Довідка).

Національний банк України разом із листом 07 травня 2025 року № 21-0012/35058 надіслав на електронну адресу КС “МЕНЧУЛ” ks04menchul@gmail.com для здійснення офіційної комунікації з Національним банком України, зазначену в ДРФУ (доставлено 07 травня 2025 року), Довідку та повідомив про початок адміністративного провадження із зазначенням прав та обов'язків КС “МЕНЧУЛ”, включаючи порядок ознайомлення з матеріалами адміністративної справи, а також способи подання ним своїх пояснень і зауважень в адміністративній справі.

Станом на дату прийняття цього рішення КС “МЕНЧУЛ” не подала до Національного банку України пояснення та/або зауваження щодо Довідки.

Національний банк України відповідно до пункту 1 частини першої статті 50 Закону про кредитні спілки, пункту 232 глави 32 розділу IV Положення № 183

зобов'язаний прийняти рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних у разі зменшення нормативу достатності капіталу першого рівня або достатності регулятивного капіталу на 50 і більше відсотків мінімального рівня, встановленого нормативно-правовими актами Національного банку України.

Відповідно до даних звітності КС “МЕНЧУЛ” з 01 березня 2025 року відбулося зменшення нормативу достатності регулятивного капіталу (Н1) на 50 і більше відсотків мінімального рівня, встановленого пунктом 51 глави 6 розділу III Положення № 14 (мінімальний рівень Н1 становить 7%, далі – мінімальний рівень Н1), та зменшення нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2) на 50 і більше відсотків мінімального рівня, встановленого в пункті 54 глави 7 розділу III Положення № 14 (мінімальний рівень Н2 становить 5%, далі – мінімальний рівень Н2), а саме:

станом на звітну дату 01 березня 2025 року норматив достатності регулятивного капіталу (Н1) становить 1,35%, відповідно відбулося зменшення (Н1) на 81% мінімального рівня Н1 та норматив достатності капіталу першого рівня (Н2) становить 1,35%, відповідно відбулося зменшення (Н2) на 73% мінімального рівня Н2;

станом на звітні дати 01 квітня 2025 року, 01 травня 2025 року та 01 червня 2025 року норматив достатності регулятивного капіталу (Н1) становить 0%, відповідно відбулося зменшення (Н1) на 100% мінімального рівня Н1 та норматив достатності капіталу першого рівня (Н2) становить 0%, відповідно відбулося зменшення (Н2) на 100% мінімального рівня Н2.

Таким чином, Національний банк України зобов'язаний прийняти рішення про віднесення КС “МЕНЧУЛ” до категорії неплатоспроможних.

Відповідно до частини третьої статті 50 Закону про кредитні спілки Національний банк України одночасно з прийняттям рішення про віднесення кредитної спілки до категорії неплатоспроможних приймає рішення про відкликання ліцензії такої кредитної спілки.

Керуючись статтями 15, 55¹, частинами четвертою – шостою статті 56 Закону України “Про Національний банк України”; статтями 71, 72 Закону України “Про адміністративну процедуру”; пунктом 16 частини другої статті 37, пунктом 9 частини другої статті 46, пунктом 1 частини першої та частиною третьою статті 50, пунктом 4 частини першої, частиною другою статті 58, частинами другою та сьомою статті 59 Закону про кредитні спілки; підпунктом 2 пункту 9 глави 3 розділу II, підпунктом 9 пункту 149 глави 23, пунктами 232, 238 глави 32, пунктом 247³ глави 34 розділу IV Положення № 183, Правління Національного банку України **вирішило:**

1. Віднести КРЕДИТНУ СПІЛКУ “МЕНЧУЛ” (код за ЄДР 26527897) до категорії неплатоспроможних.

2. Відкликати ліцензію КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ “МЕНЧУЛ” (код за ЄДР 26527897) на здійснення діяльності кредитної спілки з правом надання коштів та

банківських металів у кредит і залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню.

3. Департаменту ліцензування (Дар'я Софіна) у день набрання чинності цим рішенням забезпечити внесення до Державного реєстру фінансових установ інформації щодо відкликання ліцензії КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "МЕНЧУЛ" на здійснення діяльності кредитної спілки, зазначеної в пункті 1 цього рішення, та щодо виключення КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "МЕНЧУЛ" із Державного реєстру фінансових установ.

4. Департаменту нагляду за небанківськими надавачами фінансових послуг (Володимир Суханов) не пізніше дня, наступного за днем прийняття цього рішення:

оприлюднити повний текст цього рішення з обґрунтуванням його прийняття на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України з урахуванням вимог Закону України "Про захист персональних даних" та надіслати це рішення КРЕДИТНІЙ СПІЛЦІ "МЕНЧУЛ";

надати для опублікування в газеті "Голос України" або "Урядовий кур'єр" інформацію про оприлюднення повного тексту цього рішення.

5. Юридичному департаменту (Олександр Зима) протягом одного місяця з дня прийняття цього рішення забезпечити подання до господарського суду заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "МЕНЧУЛ" відповідно до абзацу третього частини другої статті 8 Кодексу України з процедур банкрутства.

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на директора Департаменту нагляду за небанківськими надавачами фінансових послуг Володимира Суханова, директора Департаменту ліцензування Дар'ю Софіну, директора Юридичного департаменту Олександра Зиму.

7. Рішення набирає чинності з дня доведення його до відома КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "МЕНЧУЛ".

Рішення може бути оскаржене протягом шести місяців із дня його отримання до адміністративного суду в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України.

Відповідно до частини другої статті 74 Закону України "Про Національний банк України" оскарження цього рішення не зупиняє його виконання.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 21